

- [Názory Aktuálně /](#)
- [blogy](#)

Spravedlnost pro Miloše Zemana?

Jiří Paroubek

08. 03. 2023 | 09:49

Přečteno 270 krát

V posledních dnech se prakticky všechna média oddávají bezuzdným útokům na bezprostřední okolí končícího prezidenta Miloše Zemana, včetně jeho samotného.

Je to místy nechutné, někdy komické (např. údajně vypitý sklad alkoholu v Lánech) a hlavně nepravděpodobné. Alespoň pro toho, kdo si dokáže zachovat kritické uvažování nad věcí. Prostě je to všechno přehnané.

Miloš Zeman začínal jako velký rétor Občanského fóra v roce 1989, ale jeho velká část kariéry je spojena se sociální demokracií, jejímž předsedou se stal v roce 1993 a byl jím až do roku 2001.

Mezi jeho nesporné přednosti patřila schopnost skvělého projevu. A to i v době, kdy mu zjevně docházely síly v důsledku kumulace nemocí, které sužovaly jeho tělo.

Je vlastně posledním z koryfejí listopadové revoluce. Nikdo jiný už nezbývá. Není tu ani Václav Havel, v aktivní politice není ani Václav Klaus.

Byl především pragmatickým politikem, který dovedl být tvrdým protivníkem až nepřítelem, jenž ale v případě potřeby ovšem dokázal najít i s největším oponentem politickou dohodu. To se ukázalo např. v době tzv. opoziční smlouvy.

Jeho premiérství, přes všechny faux pas a přešlapy jeho

spolupracovníků – ministrů i jeho osobně, je potřeba hodnotit jako velmi dobré. Tedy ve srovnání se svým předchůdcem ve funkci i s naprostou většinou svých nástupců.

Jeho politickou pouť nezdobily sice velké a vznešené myšlenky, ale svou politickou cestu měl především v době svého premiérství i předtím v čele sociální demokracie, velmi dobře promyšlenou a jasnou.

Politickou kariéru Miloše Zemana provázely mnohé porážky a také velká a někdy překvapivá politická vítězství. V čele sociální demokracie dokázal zvítězit vlastně jen v jedněch volbách (sněmovních v roce 1998) a jen díky neschopnosti pravicových stran dohodnout se po sněmovních volbách na vládě, byl schopen utvořit jednobarevnou vládu s podporou smluvně opoziční ODS.

Nevyhrál v čele ČSSD žádné komunální, krajské ani senátní volby.

Prostě byl specialistou na volby do sněmovny, solitérním politikem, kterážto jeho výjimečná schopnost se pak projevila především v přímé prezidentské volbě. Ta pro něj byla obrovskou šancí, darem z nebes. V Poslanecké sněmovně a Senátu by mu sociální demokracie v nepřímé volbě nikdy nedokázala zajistit zvolení prezidentem.

Po prezidentské volbě uskutečněné v roce 2003 ještě parlamentem, odešel poražen zadním vchodem z Pražského hradu a zdálo se, že jeho politická kariéra se především přičiněním Vladimíra Špidly, tehdejšího premiéra za ČSSD a jeho nejbližších spolupracovníků, uzavřela. Miloš Zeman však projevil neuvěřitelnou houževnatost. I když i pak jej provázely porážky. Jeho angažmá ve spojení s pražskými kmotry ve volební kampani k volbám do sněmovny v roce 2010, řízené M. Šloufem, vedlo k další prohře Miloše Zemana. Opět odešel z funkce předsedy, tentokrát své strany SPOZ. Nicméně během krátké doby se SPOZ stala instrumentem, který M. Zemana v roce 2003 v přímé volbě vystřelil do funkce prezidenta republiky. Bylo to velké a pro mnohé nečekané vítězství.

Když se mě jeden z předáků tehdejší ČSSD někdy v únoru 2013 zeptal, kde udělali, pokud jde o M. Zemana chybu, že umožnili jeho volbu, odvětil jsem mu s lehkostí: "Pokud jste nechtěli M. Zemana,

měli jste rok před volbou podpořit kandidaturu profesora Švejnara, který byl schopen porazit ve volbách jak Schwarzenberga, Fischera, tak i Zemana". Dostalo se mi odpovědi: „Když Jirka (Dienstbier, pozn. autora) tolik chtěl...“. Takže i neschopnost jeho politických protivníků anticipovat budoucí vývoj Miloši Zemanovi velmi pomohla.

Na rozdíl od zdrcující většiny svých protivníků byl M. Zeman schopen vždy uvažovat na řadu kroků dopředu. Věděl, že po písmenech A a B následují písmena C, D a E. Tuto schopnost anticipace budoucího vývoje nikdo ze současné politické elity nemá. A M. Zeman si tuto schopnost udržoval do posledních dnů.

Druhé volební období prezidenta M. Zemana bylo poznamenáno jeho snahou změnit ústavní zvyklosti anebo dokonce ústavní pořádek v zemi tak, aby byl nastolen poloprezidentský systém. Podobný tomu, který je ve Francii. K tomuto účelu chtěl M. Zeman využít SPOZ a také sociální demokracii (tam to ovšem s ohledem na Sobotku bylo velmi těžké).

SPOZ však propadla ve sněmovních volbách v roce 2010 a věci v soc. dem. se utvářely jinak, než si M. Zeman představoval. Nicméně, každou skulinu, kterou v Ústavě našel, M. Zeman využil k tomu, aby posunul systém k posílení prezidentovy ústavní síly a moci.

Soužití se Sobotkou bylo po celé čtyři roky (2014-2017) vlády tohoto politika pro Zemana velmi složité. Zeman překážel Sobotkovi a Sobotka Zemanovi a výsledkem bylo postupné oslabování sociální demokracie, když z vedení této strany zmizeli po tzv. lánském puči v roce 2013 všichni politici soc. dem., kteří měli vazby na M. Zemana. Na pádu ČSSD z pozice nejsilnější strany v zemi do současné pozice hvězdné pěchoty mají ovšem dost rovnocenný podíl oba dva: tedy jak Sobotka, tak Zeman.

Po volbách do sněmovny v roce 2017, v nichž ČSSD fatálním způsobem oslabil, se nový lídr této strany Hamáček, vydal cestou spolupráce s M. Zemanem a přivedl svou stranu do koalice s podstatně silnějším hnutím ANO

Nicméně na léta 2014 – 2019, tedy na léta vlád ČSSD a hnutí ANO a

hnutí ANO s ČSSD, to vše za Zemanova prezidentství a před pandemií covidu budeme vzpomínat po čase jako na zlatý věk státu. Rostla kupní síla obyvatelstva, rostl HDP země, aniž by docházelo k růstu státního dluhu a republika se dostala mezi 10 – 12 nejvyspělejších států EU. K tomu jistě přispělo, podobně jako v celé Evropě, to, že Česko dováželo pro svůj rozsáhlý průmysl levné suroviny z Ruska. Dovoz levných surovin z Ruska byl základem prosperity EU a tedy i Česka ve zmíněných letech. M. Zeman se pokusil vytvořit strategické spojení s druhou východní velmocí, Čínou. Jako muž schopný anticipovat budoucí vývoj pochopil obrovský potenciál čínské ekonomiky a možnosti, které to skýtá pro Česko. Tato jeho aktivita ovšem vyzněla dost do ztracena. Také proto, že místo střízlivého hodnocení budoucích čínských investic v Česku, prezident vydával prohlášení s příliš bombastickými vyjádřeními... V průběhu svého druhého prezidentského mandátu M. Zeman zasahoval, po vzniku druhé Babišovy vlády s účastí ČSSD, do praktických rozhodnutí exekutivy častěji nežli v předchozím období. Prostě vláda A. Babiše neměla ve sněmovně většinu a každá menšinová vláda je pochopitelně vystavena vydírání z mnoha stran. A lidé kolem M. Zemana i M. Zeman sám byl, kromě A. Babiše a J. Hamáčka, v každodenním kontaktu také se šéfem quazikoaliční KSČM V. Filipem, i s předsedou SPD, T. Okamurou. Z Pražského hradu se tak stalo skutečné centrum státní moci. To je možná dnes tím zdrojem nenávisti, který se projevuje až absurdními titulky, headliny velkých českých deníků, zaměřenými proti Zemanovým nejbližším spolupracovníkům i vůči němu osobně. Tato nenávist je uměle živená a ještě nějakou dobu živená bude.

V posledním roce a půl svého mandátu M. Zeman, podobně jako kdysi V. Havel, zažíval vážné zdravotní problémy. Ty samozřejmě limitovaly výkon jeho prezidentského mandátu. Zmizely výjezdy do krajů a do značné míry i aktivní účast na politickém dění.

Vláda P. Fialy je úplně z jiného politického tábora, nežli M. Zeman. Nicméně, díky premiérovi i prezidentovi byla koexistence vlády a prezidenta v posledním roce mandátu M. Zemana vcelku klidná.

Pouze tři prezidentská veta u pečlivě vybraných zákonů a prezidentem vyjádřený odpor vůči nižší valorizaci důchodů v červnu tohoto roku.

M. Zeman odchází z politické scény bez zjevného politického dědice a také dědictví. Bude možná psát memoáry, v nichž nejspíš zatočí se všemi politickými nedovedy a zejména s těmi, se kterými se dostal do politického sporu či kteří překázeli jeho politickým záměrům.

Možná, že se na jeho odchod z politické scény (na kterou se ovšem bude jako politický recidivista rád vracet tu a tam vtipnými či jedovatými glosami) hodí slova jedné revolucionářky: „I když se občas mýlí, zůstává naším velikánem“. A myslím si, že to tak i je, přes všechny chyby byl Miloš Zeman velkou politickou osobností. A s ním končí éra velkých politických vůdců, kteří se objevili v politickém orbitu země v době sametové revoluce.

Jiří Paroubek

[diskutovat na facebooku](#)

Blogeři abecedně

A [Aktuálně.cz Blog](#) · [Atapana Mnislav Zelený](#) **B** [Baar Vladimír](#) · [Babka Michael](#) · [Balabán Miloš](#) · [Bartoníček Radek](#) · [Bartošek Jan](#) · [Bartošová Ela](#) · [Bavlíšková Adéla](#) · [Bečková Kateřina](#) · [Bednář Vojtěch](#) · [Bělobrádek Pavel](#) · [Beránek Jan](#) · [Berkovcová Jana](#) · [Bernard Josef](#) · [Berwid-Buquoy Jan](#) · [Bielinová Petra](#) · [Bína Jiří](#) · [Bízková Rut](#) · [Blaha Stanislav](#) · [Blažek Kamil](#) · [Bobek Miroslav](#) · [Boehmová Tereza](#) · [Brenna Yngvar](#) · [Bureš Radim](#) · [Bůžek Lukáš](#) · [Byčkov Semjon](#)
C [Cerman Ivo](#) · [Cizinsky Ludvik](#) **Č** [Černoušek Štěpán](#) · [Česko Chytré](#) · [Čipera Erik](#) · [Čtenářův blog](#) **D** [David Jiří](#) · [Davis Magdalena](#) · [Dienstbier Jiří](#) · [Dlabajová Martina](#) · [Dolejš Jiří](#) · [Dostál Ondřej](#) · [Dudák Vladislav](#) · [Duka Dominik](#) · [Duong Nguyen Thi Thuy](#) · [Dvořák Jan](#) · [Dvořák Petr](#) · [Dvořáková Vladimíra](#)
E [Elfmark František](#) **F** [Fafejtová Klára](#) · [Fajt Jiří](#) · [Fendrych Martin](#) · [Fiala Petr](#) · [Fibigerová Markéta](#) · [Fischer Pavel](#) **G** [Gálik Stanislav](#) · [Gargulák Karel](#) · [Geislerová Ester](#) · [Girsa Václav](#) · [Glanc Tomáš](#) ·

Golán Tomáš · Gregorová Markéta · Groman Martin **H** Hájek Jan ·
Hála Martin · Halík Tomáš · Hamáček Jan · Hampl Václav ·
Hamplová Jana · Hapala Jiří · Hasenkopf Pavel · Hastík František ·
Havel Petr · Heller Šimon · Herman Daniel · Heroldová Martina ·
Hilšer Marek · Hladík Petr · Hlaváček Petr · Hlubučková Andrea ·
Hnízdil Jan · Hokovský Radko · Holásková Kamila · Holmerová Iva ·
Honzák Radkin · Horáková Adéla · Horký Petr · Hořejš Nikola ·
Hořejší Václav · Hrabálek Alexandr · Hradilková Jana · Hrstka Filip ·
Hřib Zdeněk · Hubálková Pavla · Hubinger Václav · Hülle Tomáš ·
Hušek Radek · Hvízd'ala Karel **CH** Charanzová Dita · Chlup Radek ·
Chromý Heřman · Chýla Jiří · Chytil Ondřej **J** Janda Jakub ·
Janeček Karel · Janeček Vít · Janečková Tereza · Janyška Petr ·
Jelínková Michaela Mlíčková · Jourová Věra · Just Jiří ·
Just Vladimír **K** Kaláb Tomáš · Kania Ondřej · Karfík Filip ·
Karlický Josef · Klan Petr · Klepárník Vít · Klíma Pavel · Klíma Vít ·
Klimes David · Klusoň Jan · Kňapová Kateřina · Kocián Antonín ·
Kohoutová Růžena · Koch Paul Vincent · Kolaja Marcel ·
Kolářová Marie · Kolínská Petra · Kolovratník Martin ·
Konrádová Kateřina · Kopeček Lubomír · Kostlán František ·
Kotišová Miluš · Koudelka Zdeněk · Koutská Petra Schwarz ·
Kozák Kryštof · Krafl Martin · Krása Václav · Kraus Ivan ·
Kroupová Johana · Křeček Stanislav · Kubr Milan · Kučera Josef ·
Kučera Vladimír · Kučerová Karolína · Kuchař Jakub ·
Kuchař Jaroslav · Kukal Petr · Kupka Martin · Kuras Benjamin ·
Kutílek Petr · Kužilek Oldřich · Kyselý Ondřej **L** Laně Tomáš ·
Linhart Zbyněk · Lipavský Jan · Lipold Jan · Lomová Olga
M Máca Roman · Mahdalová Eva · Máchalová Jana · Maláčová Jana ·
Málková Ivana · Marvanová Hana · Mašát Martin · Měska Jiří ·
Metelka Ladislav · Michálek Libor · Miller Robert · Minář Mikuláš ·
Minařík Petr · Mittner Jiří · Moore Markéta · Mrkvička Jan ·
Müller Zdeněk · Mundier Milan · Münich Daniel **N** Nacher Patrik ·
Nachtigallová Mariana Novotná · Návrat Petr · Navrátil Marek ·
Němec Václav · Nerudová Danuše · Neružil Josef ·
Niedermayer Luděk · Nosková Věra · Nouzová Pavlína ·

Nováčková Jana · Novák Aleš · Novotný Martin · Novotný Vít ·
Nožička Josef O Obluk Karel · Ocelák Radek · Oláh Michal ·
Ouhel Tomáš · Oujezdská Marie · Outlý Jan P Pačes Václav ·
Palik Michal · Paroubek Jiří · Pavel Petr · Pavelka Zdenko · Payne Jan
· Payne Petr Pazdera · Pehe Jiří · Peka Karel · Peksa Mikuláš ·
Pelda Zdeněk · Petrák Milán · Petříček Tomáš · Petříčková Iva ·
Pfeffer Vladimír · Pfeiler Tomáš · Pícha Vladimír · Pilip Ivan ·
Pitek Daniel · Pixová Michaela · Plaček Jan · Podzimek Jan ·
Pohled zblízka · Polách Kamil · Polčák Stanislav · Potměšilová Hana ·
Pražskej blog · Prouza Tomáš R Rabas Přemysl · Rajmon David ·
Rakušan Vít · Ráž Roman · Redakce Aktuálně.cz · Reiner Martin ·
Richterová Olga · Robejšek Petr · Ruččák Andrej · Rydzyk Pavel ·
Rychlík Jan Ř Řebíková Barbora · Řeháčková Karolína Avivi ·
Říha Miloš · Řízek Tomáš S Sedlák Martin · Seitlová Jitka ·
Schneider Ondřej · Schwarzenberg Karel · Sirový Michal ·
Skalíková Lucie · Skuhrovec Jiří · Sládek Jan · Sláma Bohumil ·
Slavíček Jan · Slejška Zdeněk · Slimáková Margit · Smoljak David ·
Smutný Pavel · Sobíšek Pavel · Sokačová Linda · Soukal Josef ·
Soukup Ondřej · Sportbar · Staněk Antonín · Stanoev Martin ·
Stehlík Michal · Stehlíková Džamila · Stránský Martin Jan ·
Strmiska Jan · Stulík David · Svárovský Martin · Svoboda Cyril ·
Svoboda Jiří · Svoboda Pavel · Sýkora Filip · Syrovátka Jonáš
Š Šebek Tomáš · Šefrnová Tereza · Šimáček Martin ·
Šimková Karolína · Šindelář Pavel · Šířová Adéla · Šlechtová Karla ·
Šmíd Milan · Šojdrová Michaela · Šoltés Michal ·
Špalková Veronika Krátká · Špinka Filip · Špok Dalibor ·
Šteffl Ondřej · Štěpán Martin · Štěpánek Pavel · Štern Ivan ·
Štern Jan · Štětka Václav · Štrobl Daniel T T. Tereza · Táborský Adam
· Tejkalová N. Alice · Telička Pavel · Titěrová Kristýna · Tolasz Radim
· Tománek Jan · Tomčiak Boris · Tomek Prokop · Tomský Alexander ·
Trantina Pavel · Tůma Petr · Turek Jan U Uhl Petr · Urban Jan
V Vacková Pavla · Václav Petr · Vaculík Jan · Vácha Marek ·
Valdrová Jana · Vančurová Martina · Vavruška Dalibor ·
Věchet Martin Geronimo · Vendlová Veronika · Vhrsti · Vích Tomáš ·

Vlach Robert · Vodrážka Mirek · Vojtěch Adam ·
Vojtková Michaela Trtíková · Vostrá Denisa · Výborný Marek ·
Vyskočil František **W** Walek Czeslaw · Wichterle Kamil ·
Wirthová Jitka · Witassek Libor **Z** Zádrapa Lukáš · Zajíček Zdeněk ·
Zaorálek Lubomír · Závodský Ondřej · Zelený Milan · Zeman Václav ·
Zima Tomáš · Zlatuška Jiří · Zouzalík Marek **Ž** Žák Miroslav ·
Žák Václav · Žantovský Michael · Žantovský Petr **Ostatní**
Dlouhodobě neaktivní blogy